

722E

722
E

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون دانش‌پذیری دوره‌های فراگیر «کارشناسی ارشد» دانشگاه پیام نور

**رشته‌ی الهیات و معارف اسلامی – علوم قرآن و حدیث
(کد ۱۱۱)**

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	تاریخ حدیث	۱۵	۱	۱۵
۲	تفسیر قرآن کریم (۱)	۱۵	۱۶	۳۰
۳	علوم قرآنی (۱)	۱۵	۳۱	۴۵
۴	روش‌های تفسیری	۱۵	۴۶	۶۰
۵	تاریخ قرآن	۱۵	۶۱	۷۵

آذر ماه سال ۱۳۹۱

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی‌باشد.

- ۱- در سنن علاوه بر روایات فقهی، روایات غیر فقهی هم وارد شده و مؤلف آن پس از ذکر هر حدیث نوع آن را از جهت صحت یا ضعف مشخص می‌کند.
- ۱) ابن ماجه (۲) ابوداود (۳) ترمذی (۴) نسایی
- ۲- کدام یک، در طبقه اصحاب صادقین - در شمار اصحاب اجماع نبوده است؟
- ۱) ابان بن تغلب (۲) ابوبصیر اسلامی (۳) زرارة بن امین (۴) معروف بن خربوز
- ۳- کدام مورد در شمار اصول شانزده‌گانه که تا زمان حاضر باقی است، قرار دارد؟
- ۱) اصل جمیل بن رواج نخعی (۲) اصل عبدالله بن یحیی الکاهلی (۳) کتاب حریر بن عبدالله سجستانی (۴) نوادر احمد بن محمد بن ابی نصر بزنتی
- ۴- نخستین کسی که در اسلام به قصه‌گویی پرداخت و از ارکان نشر اسرائیلیات گردید، چه کسی بود؟
- ۱) ابن جریر (۲) تمیم الداری (۳) کعب الاحبار (۴) وهب بن منبه
- ۵- کدام دانشمند در مقدمه کتاب خود ادعای صحت قطعی نسبت به روایات جامع حدیثی خود کرد؟
- ۱) شیخ طوسی (۲) شیخ کلینی (۳) شیخ حرعاملی (۴) شیخ صدوق
- ۶- روش شیخ طوسی در تدوین روایات تهذیب الاحکام چه بود؟
- ۱) آوردن روایات موافق با فتاوی فقهی خود (۲) انتخاب حدیث بر پایه عرضه آن‌ها بر کتاب و سنت (۳) آوردن روایات مختلف و تلاش در جمع و تأویل آن‌ها (۴) استفاده از معیار رضا و تسلیم و در نتیجه انتخاب بین روایات
- ۷- طبق نظر شیخ مفید اصول اربعه‌ای در چه دوره‌ای به وجود آمد؟
- ۱) عصر صادقین (ع) (۲) عصر امام صادق (ع) (۳) از زمان علی (ع) تا عصر امام حسن عسکری (ع) (۴) دوران امام باقر (ع) تا اواخر دوره‌ی امام کاظم (ع)
- ۸- قدیمی‌ترین حوزه و مرکز حدیثی شیعه کدام است؟
- ۱) کوفه (۲) بغداد (۳) ری (۴) قم
- ۹- بحث اصحاب اجماع درباره چه موضوعی است و مبنای آن چه کتابی است؟
- ۱) حجیت مراسلات تعدادی از راویان، رجال کشی (۲) مرجعیت علمی ۱۸ نفر از یاران ائمه (ع)، اختیار الرجال طوسی (۳) وثاقت ۱۸ نفر از یاران ائمه (ع) رجال شیخ طوسی (۴) صحت قطعی روایات تعدادی از راویان ائمه (ع)، رجال نجاشی
- ۱۰- موضوع احادیث اریکه رسول خدا (ص) بوده است.
- ۱) توصیه - به نقل و نگارش روایات (۲) موضع‌گیری - در مقابل شیوع اسرائیلیات (۳) پیش‌بینی - از شیوع جعل و اکاذیب در امت اسلام (۴) پیش‌بینی - از ممانعت از نقل و نگارش حدیث
- ۱۱- دلیل صدور فرمان تدوین حدیث از ناحیه عمر بن عبدالعزیز چه بود؟
- ۱) ظهور احادیث جعلی و جایگزین شدن با روایات اصیل (۲) ترس از زنده شدن جاهلیت و از بین رفتن آداب اسلامی (۳) نفوذ رای و قیاس در احکام فقهی در مقابل سنت‌گرایی (۴) نگرانی نسبت به از بین رفتن حاملان حدیث و در نتیجه روایات پیامبر اسلام (ص)
- ۱۲- کتاب‌هایی که در آن، احادیث پیامبر اکرم (ص) - جدا از فتاوی صحابه و تابعان - به ترتیب صحابه طبقه‌بندی شده باشد چه نام دارد؟
- ۱) مسانید (۲) معاجم (۳) سنن (۴) مصنفات

- ١٣- قديمي ترين سند حديثي بر جای مانده از احاديث اهل سنت کدام است؟
- (١) صحيفه صيحيحه همام بن منبه
(٢) نامه سمرة بن جندب به فرزندش
(٣) رساله مناسك حج جابر بن عبدالله
(٤) صحيفه صادقه عبدالله بن عمرو بن عاص
- ١٤- دلائل خليفه دوم در نهي از كتابت حديث چه بود؟
- (١) انصراف مردم از قرآن، رواج اسرانيليات
(٢) كافي بودن قرآن، انصراف مردم از قرآن
(٣) پيدائش احاديث جعلي، رواج اختلافات
(٤) شيوع احاديث جعلي، كافي بودن قرآن
- ١٥- در کدام گزينه احاديث مرسل و معلق زياد وارد شده است؟
- (١) سنن ابى داود، الكافي كليني
(٢) سنن ترمذى، استبصار شيخ طوسى
(٣) مسند احمد بن حنبل، تهذيب الاحكام شيخ طوسى
(٤) موطا مالك بن انس، من لايحضره الفقيه شيخ صدوق

تفسير قرآن كريم (١)

- ١٦- بعد الدفة فى الآيات التالية: «و لقد جاء هم من الأنباء ما فيه مُزْدَجِرٌ * حكمة بالغة فما تُغْنِ النَّذْرُ * فتول عنهم يوم يدعُ الداع الى شىء نكر * خُشعا ابصارهم يخرجون من الأجداث كأنهم جرادٌ منتشر * مُهْطَعِين الى الداع يقول الكافرون هذا يوم عسر * عَيْن كلمة فيها ابدال، عَيْن كلمة الحركة فى آخرها دليل الحذف، عين حالاً و صاحبها، عَيْن نوع «ما» فى «فما تُغْنِ النَّذْرُ»

- (١) مَزْدَجِر - الداع - خُشعا - ضمير الواو فى يخرجون - حرف الأستفهام
(٢) الأجداث - يدع - مُهْطَعِين - ضمير الواو فى يخرجون - حرف النَّفْيِ
(٣) مَزْدَجِر - يدع - خُشعا - ضمير «هم» فى عنهم - حرف الأستفهام
(٤) الأنبا - الداع - مُهْطَعِين - ضمير «هم» فى كأنهم - حرف النَّفْيِ

- ١٧- بعد الدفة فى الآيات التالية: «ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر * و فَجَرْنَا الارض عيوننا فالتقى الماء على امر قد قدر * و حملناه على ذات الواح و دسر * تجرى باعيننا جزاء لمن كان كفر * و لقد تركناها آيةً فهل من مدكر * عين كلمة قرأت بقرائتين، عين كلمة فى اعرابها قولان، عين آية تفيد استجابة دعاء نوح عليه السلام، عين كلمة يحوزان يكون مصدراً وضع موضع الحال»

- (١) فتحنا - آية - و حملناه على ذات الواح و دسر - آية
(٢) فَجَرْنَا - عيوننا - ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر - جزاء
(٣) فتحنا - عيوننا - ففتحنا ابواب السماء بماء منهمر - جزاء
(٤) فَجَرْنَا - آية - و حملناه على ذات الواح و دسر - آية

١٨- بعد الدقة في الآيات التالية: كذبت ثمود بالندى * فقالوا ابشراً منا واحدا نتبعه انا اذلقى ضلال وسعر * ألقى الذكر عليه

من بيننا بل هو كذاب اشر * سيعلمون غدا من الكذاب الأشر * انا مرسلوا الناقة فتنة لهم فارتقبهم واصطبر * ونبئهم ان

الماء قسمة بينهم كل شرب محتضر * فنادى صاحبهم فتعاطى فعقر عين كلمة في قراءتها قولان، عين اعراب «بشراً» عين

اعراب «فتنة»، عين كلمة معناها «الجنون» عين آية معناها «التدبير في امر»

(١) محتضر - المفعول به - المفعول له - سعر - فنادى صاحبهم فتعاطى فعقر

(٢) سيعلمون - المفعول له - التمييز - اشر - القى الذكر عليه من بيننا بل هو كذاب اشر

(٣) محتضر - المفعول له - التمييز - اشر - القى الذكر عليه من بيننا بل هو كذاب اشر

(٤) سيعلمون - المفعول به - المفعول له - سعر - فنادى صاحبهم فتعاطى فعقر

١٩- بعد الدقة في الآيات التالية: والسجم والشجر يسجدان * والسماء رفعها ووضع الميزان * الا تطغوا في الميزان *

واقيموا الوزن بالقسط ولا تخسروا الميزان * والارض وضعها للأنام * فيها فاكهة والنخل ذات الاكمام * والحب

ذوالعصف والريحان * عين كلمتين في قراءتها قولان، عين اعراب: «الا تطغوا و نوع فعله»، عين اعراب: «فيها فاكهة»

(١) الريحان - لاتخسروا - مفعول به - نفى - في موضع نصب على الحال

(٢) الحب ذا - لاتخسروا - مفعول به - نهى - في موضع نصب على الحال

(٣) الريحان - لاتطغوا - مفعول به - نفى - جملة اسمية فيها خبر مقدم فاكهة: مبتدأ مؤخر

(٤) الحب ذا - لاتطغوا - مفعول به - نهى - جملة اسمية فيها خبر مقدم فاكهة: مبتدأ مؤخر

٢٠- بعد الدقة في الآيات التالية: كذبت قوم لوط بالندى انا ارسلنا عليهم حاصباً الا آل لوط نجينا هم بسحر * نعمة من عندنا

كذلك نجى من شكر * ولقد نذرهم بطشتنا تماروا بالندى * ولقد راودوه عن ضيفه فطمسنا اعينهم فذوقوا عذابى و

نذر * ولقد صبحهم بكرة عذاب مستقر عين اعراب «نعمة»، عين معنى «نذر» مطابقاً لمذاق صاحب مجمع البيان، عين

معنى «حاصباً» عين معنى «بطشتنا»، عين كلمة معناها الجدل ...

(١) مفعول له - الأندار - حجارة رمتهم بالعذاب - نقمنا باعمالهم - راودوا

(٢) مفعول به - الرسل - ریحأرمتهم بالحجارة - اخذنا اياهم بالعذاب تماروا

(٣) مفعول له - الرسل - ریحأرمتهم بالحجارة - اخذنا اياهم بالعذاب تماروا

(٤) مفعول به - الأندار - حجارة رمتهم بالعذاب - نقمنا باعمالهم - راودوا

٢١- بعد الذقة في الآيات التالية: سنفِرج لكم ايها الثقلان * يرسل عليكم شواظ من نار و نحاس فلاتنصران * فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان * فيومئذ لايسأل عن ذنبه انس و لاجان * يعرف المجرمون بسيماهم فيؤخذ بالنواصي و الأقدام * هذه جهنم التي يكذب بها المجرمون * يطوفون بينها و بين حميم أن عين كلمة استعملت في معناها المجازي عين آية حاكيه عن نفخ الصور الاول ما معنى حميم أن؟

(١) سنفِرج - فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان - الشراب الذي انتهت حرارته

(٢) لايسأل - فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان - الشراب الذي انتهت حرارته

(٣) سنفِرج - فيومئذ لايسأل عن ذنبه انس و لاجان - العذاب الذي لايتصور فوقه عذاب

(٤) لايسأل - فيومئذ لايسأل عن ذنبه انس و لاجان - العذاب الذي لايتصور فوقه عذاب

٢٢- روى عن الصادق عليه السلام أنه يقول «آية في كتاب الله مسجّله جرت في الكافرو المؤمن و البرّو الفاجر» عينها من بين الآيات التالية، ما معنى «نضّاحه» و «مدهامته» بالترتيب؟

(١) هل جزاء الأحسان الآ الأحسان - الأخضر في تمام خضرته - العين الفوّاره

(٢) و لمن خاف مقام ربه جنتان - العين الفوّاره بالماء - الأخضر في تمام خضرته

(٣) هل جزاء الأحسان الآ الأحسان - العين الفوّاره بالماء - الأخضر في تمام خضرته

(٤) و لمن خاف مقام ربه جنتان - الأخضر في تمام خضرته - العين الفوّاره

٢٣- بعد الذقة في الآيات التالية: «اذا وقعت الواقعة» ليس لوقعتها كاذبة * خافضة رافعة * اذارجت الارض رجاً * و بسّت الجبال بساً * فكانت هباءً منبثاً» عين كلمة تدلّ على معناها المصدرى. ما المعنى الجامع في «خافضة رافعة»؟ ما معنى الرّج و البسّ بالترتيب؟

(١) واقعه - تخفض رجالاً كانوا في الدنيا مرتفعين و ترتفع رجالاً كانوا في الدنيا اذلة - الحركة الشديدة - الدقّ و الكسر الشديد

(٢) كاذبه - تخفض اقواماً الى النار و ترفع اقواماً الى الخبة - الدقّ و الكسر الشديد - الحركة الشديدة

(٣) واقعه - تخفض اقواماً الى النار و ترفع اقواماً الى الخبة - الدقّ و الكسر الشديد - الحركة الشديدة

(٤) كاذبه - تخفض رجالاً كانوا في الدنيا مرتفعين و ترتفع رجالاً كانوا في الدنيا اذلة - الحركة الشديدة - الدقّ و الكسر الشديد

٢٤- بعد الدقة في الآيات التالية: «يطوف عليهم ولدان مخلدون * باكوأب وإباريق و كأس من معين * لا يُصدعون عنها و لا ينزفون * و فاكهة مما يتخيرون * ولحم طير مما يشتهون * و حورعين * كأمثال اللؤلؤ المكنون * جزاء بما كانوا يعملون * لا يسمعون فيها لغواً و لا تأثيماً * الأقيلاً سلاماً سلاماً» عيّن تركيباً قرء بقرائتين، ما معنى الأكوأب و الإباريق بالترتيب؟ عيّن اعراب «قيلاً»

(١) حور عين - القداح الواسعة الرؤوس لاخراطيم لها - هي التي لها خراطيم و عرى - مفعول به لفعل محذوف

(٢) لحم طير - القداح الواسعة الرؤوس لاخراطيم لها - هي التي لها خراطيم و عرى - مفعول به لفعل محذوف

(٣) حورعين - هي التي لها خراطيم و عرى - القداح الواسعة الرؤوس لاخراطيم لها - مستثنى من تأثيماً

(٤) لحم طير - هي التي لها خراطيم و عرى - القداح الواسعة الرؤوس لاخراطيم لها - مستثنى من تأثيماً

٢٥- بعدالده في الآيات التالية: «و اصحاب اليمين ما اصحاب اليمين * في سدر مخضود * و طلح منضود * و ظلّ ممدود * و ماء مسكوب * و فاكهة كثيرة * لامقطوعة و لاممنوعه * و فرش مرفوعة * انا انشأنا هن انشاءً فجعلنا هن اًبكاراً * غرباً اتراباً» عيّن معنى «مخضود، منضود، مسكوب» بالترتيب:

(١) من عروقه الى أفنانه ثمركله - منزوع الشوكة - مصبوب لاينقطع

(٢) منزوع الشوكة - من عروقه الى افنانه ثمركله - مصبوب لاينقطع

(٣) مصبوب لاينقطع - من عروقه الى افنانه ثمركله - منزوع الشوكة

(٤) منزوع الشوكة - مصبوب لاينقطع - من عروقه الى افنانه ثمركله

٢٦- ما معنى «الهميم» في هذه الآية الكريمة «فشاربون شرب الهميم» موافقا لقول ابن عباس و غيره ما معنى «تفكّهون» في هذه الآية الكريمة «فظلتم تفكّهون» موافقا لقول عطا و غيره؟

(١) الارض الرملية التي لأتروى بالماء - تتعجبون مما نزل بكم في زرعكم

(٢) الأبل التي اصابها شدة العطش - تندمون و تناسفون على ما انفقتم فيه

(٣) الارض الرملية التي لأتروى بالماء - تندمون و تناسفون على ما انفقتم فيه

(٤) الأبل التي اصابها شدة العطش - تتعجبون مما نزل بكم في زرعكم

٢٧- ما معنى «مغرمون» في هذه الآية الكريمة: «أنا لمغرمون» موافقا لقول مجاهد؟ ما معنى «مقوين» في هذه الآية الكريمة: «و متاعاً للمقوين» موافقا لقول ابن عباس و غيره؟ ما معنى «مدهنون» في هذه الآية الكريمة: «أفيهذا الحديث مدهبون» موافقا لقول ابن عباس؟

(٢) انا قد ذهب مالناكله و نفقتنا - للمسافرين - مكذبون

(١) أنا لمعذبون محدودون - للمسافرين - مكذبون

(٤) أنا قد ذهب مالناكله و نفقتنا - للمستمتعين - منافقون

(٣) أنا لمعذبون محدودون - للمستمتعين - منافقون

۲۸- ما معنی «مواقع النجوم» فی هذه الآیة الکریمة «فلا اقسام بمواقع النجوم» موافقا لما قال ابن عباس؟ و بعد الدقة فی هذه الآیة الکریمة: «ینادونهم الم نکن معکم قالوا بلی و لکنکم فتنتم انفسکم و تربصتم» عین الفاعل و المفعول به فی «ینادونهم» بالترتیب، ما المفعول به «لتربصتم» موافقا لقول مقاتل؟

(۱) نزول القرآن متفرقا قطعاً نجومياً - المنافقون - المؤمنین - موت محمد صلی الله علیه و آله

(۲) مشارق و مغارب النجوم فی السماء الدنیا - المنافقون - المؤمنین - موت محمد صلی الله علیه و آله

(۳) نزول القرآن متفرقا قطعاً نجومياً - المؤمنون - المنافقین - الدوائر لنازلة بالمؤمنین

(۴) مشارق و مغارب النجوم فی السماء الدنیا - المؤمنون - المنافقین - الدوائر لنازلة بالمؤمنین

۲۹- بعد الدقة فی هذه الآیة الکریمة: «من ذا الذي يقرض الله قرضاً حسناً فيضاعفه له وله اجر كريم» قل: «ما الاعراب الصحيح في» «من ذا الذي يقرض الله» موافقا لقول صاحب مجمع البيان؟

(۱) ذا: مبتدأ - الذي: خبره - يقرض الله خبر من

(۲) ذا: مبتدأ - الذي يقرض الله: صفة - من: خير المبتدأ قدم عليه لما فيه معنى الاستفهام

(۳) من: في موضع رفع بالأنداء - الذي: خبره - يقرض الله: جملة الصلة لامحل لها في الأعراب

(۴) من ذا: مبتدأ - الذي يقرض الله خبر من ذا

۳۰- ما الآیة التي يستدل بها على ان الله تعالى شأنه العزيز عالم لذاته، يعلم الأشياء بحقائقها؟

(۱) اعلموا ان الله يحيى الارض بعد موتها قديتنا الآيات لعلكم تعقلون

(۲) لقد ارسلنا رسلنا بالبينات و انزلنا معهم الكتاب و الميزان ليقوم الناس بالقسط

(۳) ما اصاب من مصيبة في الارض و لا في انفسكم الا في كتاب من قبل ان نبرأها

(۴) سابقوا الى مغفرة من ربكم و جنة عرضها كعرض السماء و الارض أعدت للذين آمنوا بالله و رسله

علوم قرآنی (۱)

- ۳۱- نام کتاب ابوبکر بن ابی داود عبدالله بن سلیمان سجستانی چیست؟
 (۱) سنن (۲) المصاحف (۳) اعجاز القرآن (۴) وجوه القرآن
- ۳۲- کدام گزینه در قرآن کریم در معنای وحی نیامده است؟
 (۱) الهام نفسی (۲) الایماء (۳) الابلاغ (۴) وسواس شیطانی
- ۳۳- کدام گزینه از اقسام وحی رسالی نیست؟
 (۱) الهام (۲) ارسال فرشته (۳) تکلم از وراء حجاب (۴) القای غریزی
- ۳۴- بیشترین وحی پیامبر اکرم از کدام طریق بوده است؟
 (۱) وحی مباشر (۲) القای غریزی (۳) نزول جبرائیل (۴) رویای صادق
- ۳۵- چه کسی افسانه‌ی غرائبق را انکار نکرده است؟
 (۱) ابن حجر (۲) امام فخر رازی (۳) ابوبکر بن عربی (۴) محمد بن جریر طبری
- ۳۶- اولین سوره‌ای که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، کدام سوره است؟
 (۱) مزمل (۲) مدثر (۳) علق (۴) حمد

- ۳۷- آخرین سوره‌ای که بر پیامبر اکرم (ص) نازل شد، کدام سوره است؟
 (۱) النصر (۲) المائدة (۳) الحج (۴) البرائة
- ۳۸- کدام گزینه را ملاک تعیین مکی و مدنی ذکر نکرده‌اند؟
 (۱) خطاب (۲) نقل (۳) مکان (۴) زمان
- ۳۹- چه کسی سوره حمد را مدنی می‌داند؟
 (۱) مجاهد (۲) مقاتل (۳) ابن عباس (۴) سعید بن جبیر
- ۴۰- حسکانی و طبرسی سوره‌ی الانسان را مکی می‌دانند یا مدنی؟
 (۱) هر دو مکی (۲) هر دو مدنی (۳) طبرسی مکی و حسکانی مدنی (۴) طبرسی مدنی و حسکانی مکی
- ۴۱- کدام سوره یک باره نازل شده است؟
 (۱) الکهف (۲) المائدة (۳) الانعام (۴) مریم
- ۴۲- آیه‌ی «قل یا عبادى الذین اسرفوا» در شأن چه کسانی نازل شده است؟
 (۱) مشرکان مکه (۲) گناهکاران (۳) منافقان مدینه (۴) وحشی قاتل حمزه
- ۴۳- به عقیده‌ی مؤلف «التمهید» سوره «المطففین» مکی است یا مدنی؟
 (۱) مکی (۲) مدنی (۳) صدر آن مدنی و باقی مکی (۴) صدر آن مکی و باقی مدنی
- ۴۴- چه کسی منکر نزول «معوذتان» در قصه‌ی سحر لیبید بن اعصم است؟
 (۱) زرقانی (۲) سیوطی (۳) قطب راوندی (۴) مسلم نیشابوری
- ۴۵- چه کسانی وجود آیات مکی را در سور مدنی باطل می‌دانند؟
 (۱) خوبی، معرفت (۲) سیوطی، خوبی (۳) ابن حجر، سیوطی (۴) ابن حجر، معرفت

روش‌های تفسیری

- ۴۶- «سفر» و «فسر» به بیان راغب اصفهانی، به ترتیب برای و به کار می‌رود که پیام جمله‌ی: «أسفر الصبح» برای بیان معنای است.
- (۱) نمودار ساختن اشیای خارجی و محسوس - اظهار معنای معقول و مفاهیم غیرمحسوس - اول
 (۲) اظهار معنای معقول و مفاهیم غیرمحسوس - نمودار ساختن اشیای خارجی و محسوس - اول
 (۳) نمودار ساختن اشیای خارجی و محسوس - اظهار معنای معقول و مفاهیم غیرمحسوس - دوم
 (۴) اظهار معنای معقول و مفاهیم غیرمحسوس - نمودار ساختن اشیای خارجی و محسوس - دوم
- ۴۷- از دقت در پیام آیه‌ی شریفه‌ی: «کتاب انزلناه الیک مبارک لیدبروا آیاته و لیتذکر اولوالالباب» مفهوم می‌گردد که امام باقر علیه السلام با تکیه به آیه‌ی شریفه‌ی: «یا ایها الذین آمنوا اذاقتم الی الصلوة فاغسلوا وجوهکم و ایدیکم الی المرافق و امسحوا برؤوسکم و ارجلکم» از: «اغسلوا و امسحوا» به ترتیب و را در غسل و مسح تبیین فرمودند.
- (۱) برای فهم عمق قرآن، باید از تمسک به ظواهر، چشم پوشید - کل - جزء
 (۲) ظواهر آیات شریفه‌ی قرآن، حجیت دارند - کل - جزء
 (۳) برای فهم عمق قرآن، باید از تمسک به ظواهر چشم پوشید - جزء - کل
 (۴) ظواهر آیات شریفه‌ی قرآن، حجیت دارند - جزء - کل

۴۸- سخن درست آن است که اولین مفسر قرآن، پیامبر گرامی اسلام، صلی الله علیه و آله وسلم بود که آن موافق این نظر است.

(۱) تمامی معانی آیات قرآن را به انضمام تمامی اهداف و مقاصد، شرح داده است - جلال‌الدین سیوطی

(۲) تنها بخشی از آیات را تفسیر نموده و با توجه به قاعده‌ی اهمیت عمل فرموده است - ابن تیمیه

(۳) تمامی معانی آیات قرآن را به انضمام تمامی اهداف و مقاصد، شرح داده است - ابن تیمیه

(۴) تنها بخشی از آیات را تفسیر نموده و با توجه به قاعده‌ی اهمیت عمل فرموده است - جلال‌الدین سیوطی

۴۹- آیه‌ی شریفه‌ی: «فَسَتَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ أَنَّىٰ لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ» که حاکی از شرح حال حضرت می‌باشد به وسیله‌ی چهره‌ی بارز تابعی که بود و از پرورش یافتگان مدرسه‌ی بود این گونه معنی شد که مسبب درخواست از خدا شد.

(۱) ایوب علیه‌السلام - سعیدبن جبیر - ابن عباس در مکه - نیاز به یک نیمه‌ی خرما

(۲) موسی علیه‌السلام - سعیدبن مسیب - ابوالدرداء در شام - تهی دستی از نعمت‌های از دست رفته

(۳) ایوب علیه‌السلام - سعیدبن مسیب - ابوالدرداء در شام - تهی دستی از نعمت‌های از دست رفته

(۴) موسی علیه‌السلام - سعیدبن جبیر - ابن عباس در مکه - نیاز به یک نیمه‌ی خرما

۵۰- اولین تفسیر مدون به ترتیب آیات قرآن در قرن هجری توسط به نگارش آمد که به نقل مأثور است.

(۱) دوم - فرآء - نبود. (۲) اول - فرآء - نبود. (۳) دوم - سعیدبن جبیر - بود. (۴) اول - سعیدبن جبیر - بود.

۵۱- دست اندرکاران تفسیر قرآن کریم که قرآن را بر مبنای نوع نگرش خویش، تفسیر کردند تا مذاق خود را به منصفه‌ی ظهور برسانند و دیدگاه خود را در «علم نحو»، «فلسفه»، «فقه»، «تاریخ»، «علم کلام» نشان دهند که به ترتیب عبارتند از:

(۱) فخررازی - قرطبی - زجاج - قرطبی - جبائی (۲) زجاج - فخررازی - قرطبی - ثعلبی - جبائی

(۳) قرطبی - زجاج - فخررازی - ثعلبی - جبائی (۴) زجاج - فخررازی - ثعلبی - قرطبی - جبائی

۵۲- هریک از کتاب‌های «آیات الأحکام» و «غریب القرآن» به ترتیب جزء تفاسیر و می‌باشد و کهن‌ترین تفسیر مأثور از نظر گستردگی و جامعیت، تفسیر تألیف است.

(۱) موضوعی - ترتیبی - مجمع البیان - ابوعلی فضل بن حسن طبرسی

(۲) ترتیبی - موضوعی - جامع البیان - ابوجعفر محمدبن جریر طبری

(۳) موضوعی - موضوعی - جامع البیان - ابوجعفر محمدبن جریر طبری

(۴) ترتیبی - ترتیبی - مجمع البیان - ابوعلی فضل بن حسن طبرسی

۵۳- هریک از تفاسیر: «لدر المنثور»، «نورالثقلین»، «البرهان فی تفسیر القرآن» که به ترتیب، تألیف شده‌ی و می‌باشد.

(۱) عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی - جلال‌الدین عبدالرحمان بن ابوبکر سیوطی - سیدهاشم بن سلیمان بحرانی

(۲) جلال‌الدین عبدالرحمان بن ابوبکر سیوطی - سیدهاشم بن سلیمان بحرانی - عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی

(۳) عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی - سیدهاشم بن سلیمان بحرانی - جلال‌الدین عبدالرحمان بن ابوبکر سیوطی

(۴) جلال‌الدین عبدالرحمان بن ابوبکر سیوطی - عبدعلی بن جمعه عروسی حویزی - سیدهاشم بن سلیمان بحرانی

۵۴- با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ» توسل جستن به آیه‌ی شریفه‌ی ما را در فهم چگونگی حایل شدن خداوند بین انسان و قلب او، کمک می‌کند.

(۱) ولاتکونوا کالَّذین قالوا سمعنا و هم لایسمعون

(۲) ولاتکونوا کالَّذین نقضت غزلها من بعد قوّة انکاثاً

(۳) ولاتکونوا کالَّذین نسوا الله فأنساهم انفسهم اولئک هم الفاسقون

(۴) ولاتکونوا کالَّذین خرجوا من ديارهم بطراً و رءاء الناس و یصدّون عن سبیل الله

- ۵۵- با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی: «اولم یَروا آنا نأتی الارض ننقصها من اطرافها و الله یحکم لامعقب لحکمه و هو سریع الحساب» برطرف کننده‌ی ابهام موجود در آیه، در خصوص کیفیت نقصان زمین، پیام آیه‌ی شریفه‌ی
 (۱) أما جزء الذین یحاربون الله و رسوله و یسعون فی الارض فساداً ان یقتلوا او یصلبوا
 (۲) ولولادفع الله الناس بعضهم ببعض لفسدت الأرض و لكن الله ذوفضل علی العالمین
 (۳) الم تکن ارض الله واسعة فتها جروا فیها فاولئک ماواهم جهنم و ساءت مصیرا
 (۴) و من ینهجر فی سبیل الله یجدفی الارض مراغما کثیراً و سعة
- ۵۶- تمسک به پیام آیه‌ی شریفه‌ی: «وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَاتَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَادًا» از سوی امام جواد علیه‌السلام که موجب برافروخته شدن آتش حسادت در اندرون مخالفان شد، ابهام موجود در آیه‌ی شریفه‌ی را بر طرف کرد.
 (۱) الزانیة و الزانی فاجلدوا کل واحد منها مائة جلدة و لاتأخذکم بهما رافة فی دین الله
 (۲) والسارق و السارقة فاقطعوا ایدیهمما جزاء بما کسبا نکالاً من الله و الله عزیز حکیم
 (۳) الزانی لاینکح الأزانیة او مشرکة و الزانیة لاینکحها الا زان او مشرک و حرّم ذلك علی المؤمنین
 (۴) الطیبات للطیبین و الطیبون للطیبات و الخبیثات للخبیثین و الخبیثون للخبیثات
 از دقت در پیام کدام آیه مفهوم می‌گردد که «بیگانگان را محرم راز خود نگیرید»؟
 (۱) یا ایها الذین آمنوا ان جاءکم فاسق بنیافتبیتوا ان تصیبا قوماً بجهالة فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین
 (۲) یا ایها الذین آمنوا اذاتتجاجیتم فلاتتجاجوا بالاثم و العدوان و معصية الرسول
 (۳) یا ایها الذین آمنوا لاتتولوا قوماً غضب الله علیهم قدیسوا من الآخرة
 (۴) یا ایها الذین آمنوا لاتتخذوا بطانة من دونکم لایلونکم خبالا و دوا ما عنتم
- ۵۸- مفهوم «به کارگیری نهایت تلاش برای ایجاد مشقت روحی و سردرگمی فکری مسلمانان» از دقت در پیام کدام آیه، به دست می‌آید؟
 (۱) و دوا ما عنتم قد بدت البغضاء من افواههم و ما تخفی صدورهم اکبر قدبیتاً لکم الایات ان کنتم تعقلون
 (۲) ولاتمسکوا بعصم الکوافر و اسئلوا ما انفقتم و لیسئلوا ما انفقوا ذلکم حکم الله یحکم بینکم
 (۳) ان ینفقوکم یکنونالکم اعداءً و یبسطوا الیکم ایدیهم و السننهم بالسوء و و دوا و التکفرون
 (۴) تؤدّون أن غیر ذات الشوكة تكون لکم و یرید الله ان یحقّ الحقّ بکلماته
 از دقت در پیام کدام آیه به «وجود احتمال صداقت در آغاز دعوت، نسبت به اهل کتاب» پی می‌بریم؟
 (۱) قل کفی بالله شهیداً بینی و بینکم و من عنده علم الکتاب
 (۲) و لو أن اهل الکتاب آمنوا و اتقوا لکفرنا عنهم سیاتهم و لأدخلناهم جنات النعیم
 (۳) و من اهل الکتاب من ان تامنه بدینار لایؤده الیک و منهم من ان تامنه بقنطار یؤده الیک
 (۴) و ما ارسلنا قبلك الا رجالاً نوحی الیهم فاسألوا اهل الذکر ان کنتم لاتعلمون
- ۶۰- با توجه به پیام آیه‌ی کریمه‌ی: «أنا عرضنا الأمانة علی السماوات و الارض و الجبال فأبین ان یحملنها و اشفقن منها و حملها الإنسان انه کان ظلوماً جهولاً» پیام کدام آیه می‌تواند پاسخی بر سؤال «امانت عرضه شده بر آسمان‌ها و کوه‌ها، چیست؟» باشد؟
 (۱) فلنسألنّ الذین ارسل الیهم و لنسألنّ المرسلین
 (۲) انّ الله یأمرکم ان تؤدوا الأمانات الی اهلها
 (۳) واذقال ربک للملائکة انه جاعل فی الارض خلیفة
 (۴) وقفوهم انهم مسؤولون * مالکم لاتنصرون

- ۶۱- صحیح ترین قول در مورد نخستین آیات نازلۀ قرآن کدام است؟
 (۱) نزول «بسم الله الرحمن و الرحيم»
 (۲) نزول آیات ابتدایی مدثر
 (۳) نزول ۵ آیه سوره علق
 (۴) نزول سوره ی حمد جهت نماز
- ۶۲- نظر شافعی در مورد «جزئیت بسم الله» یا عدم آن به عنوان آیه ای از قرآن چه بود؟
 (۱) در هر سوره ای از قرآن آیه ای مستقل و کامل است.
 (۲) در سوره فاتحه آیه مستقل و در سایر سوره ها جزء آیه اول است.
 (۳) در هر سوره ای حتی حمد جزء سوره است اما در نماز آهسته خوانده شود.
 (۴) به عنوان فاصله نازل شده، جزء قرآن نیست لذا قرائت آن در نماز مکروه است.
- ۶۳- معانی آیه در آیات «سل بنی اسرائیل کم آتیناهم من آیه بینه»، «و جعلنا ابن مریم و امه آیه» و «من آیاتہ خلق السموات و الارض» به ترتیب چیست؟
 (۱) برهان، شگفت، عبرت (۲) معجزه، دلیل، علامت (۳) معجزه، علامت، دلیل (۴) معجزه، شگفت، دلیل
- ۶۴- نظر مالک بن انس در موضوع ورود علائم اصلاح نگارش به قرآن چه بود؟
 (۱) قرآن را از هر علامتی مجرد کنید و آن را به چیزی آمیخته نکنید.
 (۲) از نقطه گذاری در مصاحفی که علماء تدریس می کنند گریزی نیست اما در امهات نه.
 (۳) نقطه گذاری و ضبط حرکات مستحب است چون موجب صیانت و نگهداری از لغزش است.
 (۴) باید میان نص قرآن مجرد و حرکتی که برای توضیح بر آن افزوده می شود از جهت رنگ تفاوت باشد.
- ۶۵- ضبط حرکات کلمات با روش امروزی از یادگارهای چه کسی است؟
 (۱) خلیل بن احمد فراهیدی (۲) ابوالاسود دوئلی (۳) یحیی بن یعمر (۴) نصر بن عاصم
- ۶۶- اولین مرحله از اصلاح رسم الخط کدام است؟
 (۱) ابداع رسم الخط حرف الف (۲) پیدایش نقطه های حروف مشابه
 (۳) پیدایش نقطه های اعراب کلمات (۴) وضع همزه، تشدید و حرف روم و اشمام
- ۶۷- نظر نولدکه در مورد مفهوم «امی» درباره ی پیامبر (ص) چیست؟
 (۱) پیامبر خواندن و نوشتن نمی دانست.
 (۲) امی عربی شده «گوی» و «گوییم» است یعنی غیر یهودی
 (۳) پیامبر از میان امتی امی یعنی مشرک و دور از فرهنگ برخاست.
 (۴) پیامبر کتب عهد عتیق را نمی شناخت اما بی خبر از خواندن و نوشتن نبود.
- ۶۸- خط «به وسیله یهود و نصاری رواج یافته و مستشرقان آن را به نام خط عربی شمالی می شناسند قرآن مجید هم به آن نوشته شد و ریشه خط های بعد مانند خط نسخ گردید.»
 (۱) نبطی (۲) مسند (۳) آرامی (۴) کوفی
- ۶۹- براساس بررسی های انجام شده سه ریشه ی اصلی خط عربی عبارتند از خط های
 (۱) فنیقی، آرامی و حبشی (۲) مصری، آرامی، حبشی (۳) مصری، حبشی و فنیقی (۴) مصری، فنیقی و آرامی
- ۷۰- کدام تابعی دو مصحف زید و ابن مسعود را با هم مقابله و براساس هر دو، قرآن را قرائت می کرد؟
 (۱) سعید بن جبیر (۲) طلحة بن مصرف (۳) علقمة بن قیس (۴) مجاهد بن جبر
- ۷۱- بهترین قول در تعداد مصاحف امام و مراکزی که برای آن ها ارسال شد، کدام است؟
 (۱) ۴ نسخه: مکه، مدینه، بصره و کوفه (۲) ۴ نسخه: بصره، کوفه، مدینه و مصر
 (۳) ۵ نسخه: مکه، مدینه، بصره، کوفه و دمشق (۴) ۵ نسخه: بصره، کوفه، مدینه، شام و مصر

- ۷۲- اعضای کمیته‌ی جمع قرآن در دوران عثمان چه کسانی بودند؟
- (۱) سعید بن عاص، زید بن ثابت، عبدالله بن مسعود و عبدالرحمن بن حارث
(۲) زید بن ثابت، سعید بن عاص، عبدالله بن زبیر و عبدالرحمن بن حارث
(۳) زید بن ثابت، عبدالله بن عباس، عبدالله بن زبیر، سعید بن عاص
(۴) زید بن ثابت، عبدالله بن زبیر، سعید بن جبیر و عبدالرحمن بن حارث
- ۷۳- قدر مشترک و معنای جامع «فرقان» در کاربرد آیات قرآن چیست؟
- (۱) بصیرت (۲) معیار (۳) نجات (۴) فارق حق و باطل
- ۷۴- نام‌های رایج قرآن در زمان ابوبکر و عثمان به ترتیب چه بود؟
- (۱) مصحف، مصحف (۲) مصحف، صحف (۳) مصحف، قرآن (۴) فرقان، قرآن
- ۷۵- بهترین معنا درباره قرآن کدام است؟
- (۱) مشتق از قرن یعنی مجموعه‌ی همسان و مشابه
(۲) براساس اقرأ = ابلغ یعنی کتاب محتوای تبلیغ
(۳) با توجه به قرنت بالشئ یعنی مجموعه به هم پیوسته و یک دست
(۴) اسم فعل یا مصدری در معنای اسم مفعول یعنی خواندنی